

Col·loqui

REPRESSIÓ ESTATAL I VIOLÈNCIA POLÍTICA AL SEGLE XX: CANVIS I CONTINUÏTATS EN ELS TRIBUNALS POLÍTICS A ESPANYA, PORTUGAL I ITÀLIA

9 - 10 de novembre de 2023

Auditori de CCOO (Via Laietana, 16. Barcelona)

Aquest any 2023 s'acompleixen 60 anys de la creació el 1963 del Tribunal de Orden Público (TOP) a Espanya, una jurisdicció especial que va comportar un canvi en les formes de la persecució dels delictes polítics durant l'etapa del tardo franquisme.

Amb aquest motiu, s'ha considerat oportú organitzar un col·loqui que té com a propòsit abordar, des d'una perspectiva comparada, l'estudi i debat sobre la institucionalització judicial de la violència política exercida pels règims dictatorials a Espanya, Portugal i Itàlia durant el passat segle XX.

La proposta és abordar aquesta qüestió a partir d'examinar tot un seguit d'aspectes (canvis i continuïtats en la seva evolució; actors que intervingueren, conseqüències a curt i llarg termini,...) de l'actuació dels tribunals especials que a aquests tres països del sud d'Europa van crear-se amb l'objectiu de la persecució política dels seus opositors.

L'objectiu és facilitar un espai de debat historiogràfic per a especialistes i combinar-ho també amb el testimoniatge individual d'alguns dels protagonistes i de l'àmbit de l'associacionisme memorial.

Organització: Memorial Democràtic.

Col·laboració: CEHI-UB i Fundació Cipriano Garcia.

Coordinació: Javier Tébar Hurtado (Universitat de Barcelona) i Andrea Tappi (Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la UB i Liceo Morgagni, Roma).

Dijous, 9 de novembre

09:15-09:30 Inauguració: **Jordi Font Agulló** (Director del Memorial Democràtic) i **Carles Vallejo** (President de l'Associació Catalana de Persones Ex-preses Polítiques del Franquisme i President del Consell de Participació del Memorial Democràtic).

09:30-10:00 Presentació: **Jordi Font Agulló** (Director del Memorial Democràtic), **Javier Tébar** i **Andrea Tappi** (coordinadors del col·loqui).

10:00-11:30 1ª sessió
Moderació: **Javier Tébar Hurtado** (CEHI-UB)
Espanya. Històries de la violència política durant el tardofranquisme **Gutmaro Gómez Bravo** (Universidad Complutense de Madrid).

11:30-12:00 Recés

12:00-13:30 2ª sessió
Una visió comparada de la violència política
Moderació: **Pau Casanellas** (Universitat Autònoma de Barcelona).
Dels tribunals militars als tribunals plenaris: la violència política a la dictadura portuguesa. **Maria Inàcia Rezola** (Instituto de História Contemporânea, Universidade Nova de Lisboa).

16:00-17:30 3ª sessió
Moderació: **Andrea Tappi**
Donar forma jurídica a la violència política de l'Estat: abans, durant (i després) del Tribunal Especial per a la Defensa de l'Estat. **Giovanni Focardi** (Universit  degli Studi di Padova).

17:30-18:00 Recés

18:00-19:30 4ª sessió
Drets Humans i justícia transicional
Moderació: **Josep Calvet** (Memorial Democràtic).
Taula rodona sobre història, memòria i arxius. **José Babiano** (director del Archivo del Trabajo/Fundación 1º de Mayo: projectes des dels arxius de la Red de Archivos Históricos de CCOO), **Sònia Olivella** (membre d'Iridia) i **César Lorenzo** (CEDIB-UAB): experiència de la Comissió de Repressaliats i Repressalides de l'Ajuntament de Barcelona.

Divendres, 10 de novembre

09:30-10:15 1ª Sessió
Els protagonistes. L'experiència dels processats pel TOP i els seus advocats defensors.
Moderació: **Jordi Font Agulló** (Director del Memorial Democràtic).

L'experiència dels processats pel TOP
Carlota Falgueras, Maribel Ferrándiz i Pedro López Provencio.

10:15-10:45 Recés

10:45-11:45 2ª sessió
Moderació: **Jordi Font Agulló** (Director del Memorial Democràtic) *Els consells de guerra i el TOP, una perfecta compatibilitat repressiva* **Marc Carrillo** (Universitat Pompeu Fabra).

11:45-12:45 3ª sessió
Moderació: **Andreu Mayayo** (CEHI-UB)
Els advocats laboralistes defensors davant el TOP
Ascensió Solé, Magda Oranich i Cristina Almeida.

12:45-13:30 4ª sessió
Moderació: **Jordi Font Agulló** (Director del Memorial Democràtic)
Canvis en la recerca sobre la creació i funcionament del JOP i TOP (1963-1977) **Juan José del Àguila** (magistrat).

13:30-14:00 5ª sessió
Reconeixement a Juan José del Àguila
Acte de reconeixement a Juan José del Àguila (magistrat i impulsor dels estudis sobre el Tribunal de Orden Público). Glosa a càrrec de **Cristina Almeida.**

14:00-14:15 Cerimònia de clausura
Javier Pacheco (secretari general de CCOO de Catalunya) i l'Hble. Sra. **Gemma Ubasart i González** (Consellera de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya).